

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postafakarcékpénztári csekk száma: 25.153.

POLITIKAI HETILAP

Előzetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádios gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 5, félévre 2,50, negyedévre 1,30 P.
Külföldre egész évre 10, félévre 5, negyedévre 2,60 P.

Kitűnően jellemezték

a szövetkezettel szembe fordított frontot a Szövetkezeti Szövetség közgyűlésének jeles előadói és felszólalói, amikor szembeállították a két tábor: a szövetkezetekbe tömörült magyar kisember-milliók és a párezser érdekelt magánérdekeket védő csoport érveit. A szövetkezettel szembe fordított munkájának megbénítását, ha lehet, az összes szövetkezetek megszüntetését követelik, arról panaszkodva, hogy a szövetkezetek működése a kereskedelmet létalapjában támadja meg. A szövetkezetek viszont, amelyeknek elárúsító helyei a magánkereskedők üzleteivel szemben elenyészően kis számban működnek, egyetlen üzlet bezárását sem kívánják, csak egyenlő elbánást és azonos jogokat kívánnak a maguk, illetve a szövetkező milliók számára, nemcsak azonos kötelezettségeket vállalva, de eddigi működésükkel be is bizonyítva, hogy önként többlet-kötelezettséget is vállalnak, amennyire a gazdasági élet-kínálat kegyetlen törvényei és az üzleti haszon elve helyett a magasabb keresztény erkölcs elveit teszik tevékenységük alapjává. A szövetkezetek a készletek igazságos elosztásának elvi alapján állnak és nem arra törekednek, hogy ha valamilyen áruból kevés áll rendelkezésre, akkor annak árát — a kereslet-kínálat elvé értelmében — annyira fel-emeljék, hogy a kevesebb árun ugyanannyi haszon mutatkozzék, mint amennyit a szükséglet szerinti mennyiség eladása révén lehetne elérni. A szövetkezetek az üzleti verseny eszközeit a megbízható, jó árban, a figyelmes kiszolgálásban, a termelői és fogyasztói érdekek összeegyeztetésében látják és a legnagyobb örömmel készek a jövőben is együttműködni azzal a kereszteni szellemiségű kereskedelemmel, amely ugyanilyen elvi sikon mozog üzleti eljárásaiban. Helyesen állapították meg a közgyűlés újoncai hogy a szövetkezetek útján forgalombahozott közelítési cikkek az utolsó grammig megtalálták az utat a fogyasztóhoz, azonkívül pedig, nemcsak az árak nem sokszorozódott meg, de a fogyasztó sem érezte egy pillanatig sem, hogy vele most kivételes kegyet gyakorolnak, amikor az árut „csak” maximális áron adják és eltekintenek a feketepiaci árak alkalmazásától. Távoll áll természetesen úgy tölünk, mint a közgyűlés szónokaitól, hogy általánosítsunk; tudjuk, hogy ma már sokan vannak azok a kereskedők is, akik megfelelnek a mai idők előírta erkölcsi szempontoknak, de még mindig vannak kivételek. Ezzel szemben szövetkezeti oldalon egyetlen olyan eset sem adódott,

amikor a szövetkezet ellen eljárást kellett volna indítani a magasabb erkölcsi szempontok szem elől tévesztése miatt. Hiszünk, hogy ezeknek a tényeknek a tudatában a magyar közvélemény megalkotja a maga megfelelő, behatározott itéletét és ragaszkodik

ahhoz, hogy a szövetkezetek és ellenzői közötti vitát, minden beavatkozás nélkül a legtisztességesebb eszközökkel vívják meg: jó áruval, pontos kiszolgálással, tisztességes árakkal és a keresztény erkölcsi szempontok alkalmazásával. A szövetkezetek min-

denesetre a legnagyobb készséggel vállalják ennek a versenynek minden kockázatát, mert tudják, hogy ennek áldásos következményéből — a magyar gazdasági élet megnemesedésétől — az egész országnak haszna és előnye lesz... (s. k.)

A MAGYAR NÉP MILLIÓI RENDÜLETLENÜL RAGASZKODNAK SZÖVETKEZETEIKHEZ!

Schandl Károly, Kunec Ödön, Czermann Antal, Krúdy Ferenc, Palacsy Dénes, Rajcsy Géza érdekes beszéde a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége közgyűlésén

Nagy érdeklődés mellett zajlott le a szövetkezetek országos érdekképviseleti intézményének, a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének évi közgyűlése, amelyen az igazságügyminiszter képviselőjében Bonczos Miklós

dr. államtitkár, továbbá a gazdasági minisztériumok képviselői, a törvényhozás mindkét házának számos tagja és a szövetkezeti intézmények kiküldöttjei igen nagyszámban jelentek meg.

Felteslegesnek mutatkozik tehát úgynevezett „szabad” érdekképviseletet a kizárólagosság jogával felruházni. Ezután Kunec Ödön dr. a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége múltévi munkásságával foglalkozott s ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy

SCHANDL KÁROLY Dr.:

A szövetkezetek nem kérnek mást, csak egyenlő elbánást és szervezkedési szabadságuk biztosítását

A közgyűlésen Schandl Károly dr., a Szövetség elnöke mondott megnyitó beszédet. Legelső sorban

hódolatteljes szavakkal emlékezett meg a Főméltóságú Kormányzó Úr 75-ik születésnapjáról és a szövetkezetek ezrei, valamint a szövetkező milliói nevében fejezte ki az Országgyarapító iránti hódolatot és szeretetteljes ragaszkodást.

Beszéde további során azt bizonyította, hogy

a szövetkezésben rejlő hatalmas erkölcsi és gazdasági erőket az egész világon megbecsülik s különösen a háború utáni gazdasági feladatok megoldásánál kiemelkedő fontosságot tulajdonítanak a szövetkezetek munkájának.

— A szövetkezetek — mondotta Schandl Károly — szabad érvegyesülésük esetén komoly megrázkódtatásoktól óvják meg a gazdasági életet a háborúban és a háború után egyaránt. A háborúban a fekete üzerek leghatásosabb ellen-szere a szövetkezetek munkája

s az a gazdasági erkölcs, amely a háborús viszonyok között a leghatásosabban biztosítja a közérdek és tisztesség feltételeit érvényesülését. A szövetkezetek azt tapasztalják, hogy a magyar kormány megbecsüli a szövetkezeti mozgalomban rejlő erőket, mert ezzel tulajdonképpen a magyar nép akaratát részesíti megbecsülésben, amelynek milliói rendületlenül ragaszkodnak a szövetkezetekhez. A szövetkezetek nem kérnek mást, csak egyenlő elbánást és szervezkedési, valamint működési szabadságuk biztosítását. Olyan jogokat igényelnek tehát, amelyek a gazdasági élet minden tényezőjét megilletik és amelyeket még a szabadelvű korszak sem vitatott el a szövetkezetektől.

Annak hangsúlyozásával fejezte be beszédét Schandl Károly dr., hogy a szövetkezetek nem hatalomra és díszeségre, hanem csak arra törekednek, hogy a bennük rejlő erőt a magyar nép és a közérdek szolgálatába állítsák. Jutalmul csak egyet kérnek: a magyar szövetkezeti mozgalom egységét az ezeréves határok között!

KUNEC ÖDÖN DR.:

A magyar szövetkezetek éltető eleme az önsegély

A nagy tetszéssel és érdeklődéssel fogadott elnöki megnyitó után Kunec Ödön dr. egyetemi tanár, a Szövetség ügyvezető alelnöke tartotta meg beszámolóját. Ennek során a kereskedelem szakmai érdekképviseletének kérdésével fog-

lalkozott és hangsúlyozta, hogy e téren tulajdonképpen újításra szükség nincsen, mert a kereskedelmek és iparnak immár közel száz éve megvan a törvényes és kizárólagos érdekképviselete a Kereskedelmi és Iparkamara-

a szövetkezetek sajátos jellegének megfelelően a szövetkezeti érdekképviseletnek is egyéb gazdasági érdekképviseletektől eltérő feladatai vannak.

A szövetkezet — hangsúlyozta Kunec Ödön — nem egyszerű fűszerüzlet, banküzlet vagy kamatereskedelmi vállalat, hanem mindez együttvéve. A szövetkezet behatol a gazdasági élet minden területére, mert a vállalkozásnak a szövetkezet nem egyszerű kerete, eszköze, hanem sajátos módszere, rendszere. Ezért a szövetkezeteknek és érdekképviseletüknek is elsőrendű feladatuk az, hogy mindenképpel tisztazzák saját céljaikat, a szövetkezetek elvek tekintetében egyöntetűséget létesítsenek és a maguk gazdasági irányítményeit érdekképviseletükön keresztül a külső tényezőkkel — elsősorban a felelős politikai és gazdasági vezetőkkel — megismertessék és azt népszerűsítsék. A magyar szövetkezeti mozgalom két tartó pillére: a mélyesben erkölcsi tartalom és Széchenyi István gróf gondolatvilága. A magyar szövetkezetek éltetője és mozgatója az önsegély, amelynek gyökereit Széchenyi eszmévilágában megtaláljuk. Ennek tudható be, hogy az újkori magyar történelem sikerültebb és szerencsésebb szociális kísérletét nem mutathat föl, mint Károlyi Sándor grófnak a falu népet a hitel- és áruorszára karmából kiszabadító szövetkezeti mozgalmat. A szövetkezet a nemzeti szociálpolitika legértékesebb instrumentuma, amely a kisemberek felemelésével minél több önálló existenciát akar az országnak ajándékozni. Végül kétségbevonhatatlan tény az is, hogy a helyes falupolitika leghatékonyabb eszközeinek a szövetkezeteket tekintethetjük, mert — amint Schandl Károly „Isten nap-szamosai” című legújabb munkájában írja — „ránit talpa-

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a hozzászólások következték.

CZERMANN ANTAL DR.:

Egyedül a szövetkezetek képesek a mezőgazdaság számára a szervezethez vezető elnökeket biztosítani

Az első felszólaló Czermann Antal dr. országgyűlési képviselő, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető elnöke volt, aki beszédében kiemelte, hogy

akik a szövetkezetekkel szemben állásfoglalnak és nem értik meg azokat, nem gondolnak arra, hogy a szövetkezetekben rejlik az autonóm gondolat megnyire benne él a magyar lélekben. Rámutatott arra, hogy a vármegye intézményének alapja ugyanaz az autonóm gondolat volt és ez képessé tette a vármegyét évszázados történelmi hívatása betöltésére. Ma, amikor a társadalomra és nem csak a gazdasági vagy politikai hatalomra akarjuk építeni a magyar élet pilléreit, lehetővé kell tennünk, hogy a föld népe újból a nemzet megerősítésére használtsa ezt az autonóm gondolatot. Elvitathatalan, hogy a társadalmi autonómia, az erős magyar társadalom kialakulásának éppen a szövetkezetek a leghatékonyabb eszközei. Ebben a vonatkozásban tehát a szövetkezetek arra a történelmi feladatra hivatottak, amit évszázadokon keresztül a vármegyék töltöttek be a nemzet életében.

Nem szabad feledni azt sem, hogy míg az ipar és a nagykereskedelmek oldalán kartellek és egyéb különösen működő szervezetek vannak, addig a másik oldalt, a mezőgazdaságot sem lehet elűzni sem a társadalmi, sem a gazdasági szervezőkedés jogától. Rámutatott arra, hogy a mezőgazdaság nem nagyipar, nem vállalkozás, vagy üzlet, amelynek termelését szabályozni, irányítani, vagy átállítani lehet. Hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság nem elnyomni, szervezőkedést nem megnévezni, hanem megkülönböztetett pártolással elősegíteni kell. A mezőgazdaság különleges helyzetét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy hitellel való ellátására, termelésére és

értékesítésére külön szervezeteket kell létesíteni, természetes tehát, hogy módot kell nyújtani a mezőgazdasági lakosságnak, hogy ezeket a szerveit maga létesíthesse a szükségleteknek legmegfelelőbb módon.

A mezőgazdaság kisemberei-nek megszervezésére, a lebonyolítandó funkciók ellátására és a mezőgazdasági termelők számára a szervezethez vezető elnökeket biztosítására egyedül a szövetkezetek képesek.

Kifetjtette ezután, hogy a szövetkezetek elemléi támadások alapja rendszerint a tájékozatlanság. Eppen ezért nagy fontosságú tulajdonít annak, hogy a felvilágosított munka, a propaganda felfélel is irányuljon és az ország minden társadalmi rétegével megértesse a szövetkezetek céljait és jelentőségét. Pompás példái ennek a felvilágosított munkának Schandl Károly dr. és Wünsch Ferigyes dr. legutóbbi megjelent művei, amelyek meleg elismeréssel méltott. Hangsúlyozta ezután az iskolaszövetkezetek nevelő munkájának jelentőségét. Hivatkozott végül arra, hogy a liberális oldalon azt hangoztatják, hogy a háború után a kapitalista berendezkedés javított formáját fogják életbevetetni és a proletariátus helyébe önálló kisexisztenciákat állítanak. Megállapította, hogy

ez a kijelentés legfőnyesebb igazolása a szövetkezeti mozgalmak, amely az önálló exisztenciák kialakításának bevált eszköze és az annyi hangoztatott közösségi eszmék, magyar szempontok vezérlő való tökéletes megvalósítását jelenti.

Végül rámutatott arra, hogy miként az ipar állandóan foglalkozik az átmenetgazdálkodás kérdéseivel, úgy a mezőgazdaságnak és a szövetkezeteknek is foglalkozniuk kell ezzel a kérdéssel.

Patacsi Dénes a szövetkezetek erkölcsi és gazdasági jelentőségéről

A következő felszólaló Patacsi Dénes országgyűlési képviselő volt, aki elismeréssel szölte a szövetkezetek erkölcsi és gazdasági jelentőségéről, majd

a szövetkezetek nemzetközi kapcsolatainak fontosságát hangsúlyozta, amelyeknek különleges szerepük lesz az új Európa gazdasági életének kialakításában.

Nemzeti szempontból igen fontosnak tartja, hogy a visszaesett országok magyarországi és idegen ajkú kisebbségei a legkönynyebben a szövetkezeteken keresztül kapcsolhatók be a nemzet társadalmi és gazdasági életébe. A gazdasági érdekképviseletek reformjánál szükségesnek tartja a szövetkezeti érdekek megfelelő képviseletének biztosítását.

Rajczy Géza a szövetkezeti ismeretek terjesztésének fontosságáról

Ezután Rajczy Géza, az Alsódu-nántúli Mezőgazdasági Kamara főtitkára hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság törvényes érdekképviselet, a kamarák, mindenkor a legnagyobb készséggel hajlandók a szövetkezeti törekvéseket támogatni. Ezután indítványt terjesztett elő a szövetkezeti ismeretek szélesebbkörű oktatására és a szövetkezeti törvény reformjára nézve.

A hozzászólásokért Schandl Károly dr. előnk mondott köszönetet s javaslatára a közgyűlés Rajczy Géza indítványait egyhangúlag elfogadta.

Napirend

Ezután a közgyűlés a Szövetség igazgatótanácsai tagjai közé választotta vitéz Ortoay Bélát, a Magyar Állattérkező Szövetkezet

vezérigazgatóját, gróf Kluen-Haderpály Károlyt, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökét, dr. Haldes Agostont, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, gróf Desseffy Aurélt, földbirtokost, Reke Andor dr.-t, főispánt, valamint Falcione Árpádot és Mátyás Mihályt országgyűlési képviselőket. Ezután a közgyűlés lebonyolította a Szövetség zárszámadásait és költségvetési előirányzatát, majd megválasztotta a számvizsgálóbizottság tagjait.

A Falu-Gazdaszövetség részéről Mayer János elnök, Krúdy Ferenc társelnök, Czermann Antal dr. ügyvezető-elnök, Szekeres László dr. ügyvezető-igazgató, Mayer Emil főtitkár és Bartoss Károly, a Vasárnap szerkesztője vett részt a közgyűlésen.

A Kormányzó Úr köszönete a nagyatádi Gazdanap hódolatáért

Megírta a „Vasárnap“, hogy a nagyatádi Gazda- és Szövetkezeti Nap délsomogyi és drávidéki gazdaközönsége megbízásából a Falu-Gazdaszövetség elnöksége hódoló táviratot intézett vitéz

nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Úr Öfömlétsághoz. A hódoló táviratra Öfömlétsága kabinetirodájától a következő válasz érkezett:

A Kormányzó Úr Öfömlétsága a „Falu-Gazdaszövetség“ június hó 3-án rendezett nagyatádi Gazdanap-jára egybegyűlt délsomogyi és drávidéki gazdaközönségében táviratilag előterjesztett hódolatára szíves köszönetét nyilvánítja.

Budapest, 1943. évi június hó 12. napján.

AMBROZY s. k.

A VILÁGHÁBORÚ ESEMÉNYEI

A harcatereken az elmúlt hét alatt sem történt nagyobb események. A nagyhangon bejelentett Európa-ellenes angolszász inváziót még nem kísérelték meg és az angolok és amerikaiak saját közvéleményük megnyugtatóra egyre sürűbben hangoztatják, hogy ami késik, nem mulik. Bizonyára további megnyugtatóst céloznak az angolszász forrásból minduntalan felrepetített, állítólagos német, olasz és a tengelyhez csatlakozott államokból kiinduló különféle puhatolódzásokról szóló hírek, amelyekket sorra megcáfoltak a kísérletezéssel megvádolt államok illetékes tényszerűi.

A Tengely vezetői állandóan népeket eltökélt harci készséget és haderejük felkészültségét nemcsak hangsúlyozzák, de be is bizonyítják azzal, hogy nyugaton, egyre nagyobb ütemben folytatják és szélesítik ki hadiparukat, haderejük pedig keményen veri vissza a kisebb-nagyobb támadási kísérleteket.

A németek most kiadott összefoglaló jelentése szerint a Szovjet a háború eddigi két éve alatt — 1941 június 22-én tört ki a német-orosz háború — 20 millió embert, 36 ezer páncélost, 50 ezer löveget és 40 ezer repülőgépet veszített.

Nem csökkent a légharcok kiemeltensége. Az angolszász terroristámadások komoly és várható

megtorlási még nem kezdődött meg — Göbbels miniszter a wuppertali terroristáadás polgári éldozatainak ünnepes temetésén bejelentette, hogy

közleg az óra, amikor a német légierő is terrorral válaszol majd a terrorra,

— de azért egyre sürűbben vannak légierők angol városokat és Londonban is.

Montenegróban hónapokig tartó kemény csaták során hatalmas partizán bandákat semmisített meg a németek.

Az angolszász-szovjet ellentétet tagadják ugyan a hivatalos körök, de élénken rávilágít arra, hogy például az angol munkásság mennyire bízik a kommuniztáiban az a tény, hogy

az angol munkáspárt meréven elzárkózott a felosztott kommunista párt volt tagjainak felvétele elől.

Anglia világhatalmi állása egyre nagyobb veszedelembe kerül. Nem beszélünk arról, hogy az Egyesült Államok — segítők és együttműködés örve alatt — egyáltalán angol gyarmatokat és birtokait saját hatalma alá, de utalunk arra, hogy például India szabadságmozgalmát is egyre erősödik és India egyik vezére, Bose, immár Japánból hirdeti Indiának, hogy most elérkezett a legalkalmasabb pillanat India függetlenségének kivívására.

KRÚDY FERENC:

A szövetkezetek munkájának igénybevétele a leghatékonyabb eszköz a feketepiac ellen

A második felszólaló Krúdy Ferenc a képviselőház alelnöke, a Falu-Gazdaszövetség társelnöke volt.

Kifetjtette, hogy a kereslet-kínálat ridég elvén és a minél nagyobb haszonra törvő haszon kívánásán alapuló, monopolisztikus előnyökre törekvő kapitalista rendszer nem az egyesek tehetőségétől, hanem a mások által termelt értékek forgalombahozatalától vár magának anyagi eredményeket és ezek érdekében — az alapulvett kereslet-kínálat törvény értelmében — készletek elvonásával csökkenteni a kínálatot és fokozza a keresletet. A késői kapitalizmus nem törekszik arra, hogy jobb áruval, becsületesebb kiszolgálással vegye fel a versenyt, hanem versenytársát — a keresztény er-

kölcsi alapon álló szövetkezeteket — ki akarja irtani. Hangsúlyozta, hogy

keresztény erkölcsi alapon álló nemzeti kereskedelemre szükség van; a szövetkezeteknek és a keresztény szellemű kereskedelemnek is meglesznek az új európai rendben a maga feladatai.

Magyarországnak, mely iparosodó mezőgazdasági állam, kelet és nyugat felé kell magának piacokat teremtenie. Kelet felé iparunknak, nyugat felé mezőgazdaságunknak kell exportálnia.

Szövetkezetek nélkül ezt a két feladatkört betölteni nem lehet. Különösen a mezőgazdasági export kiépítésére kizárólag a szövetkezetek alkalmasak. Szövetkezeti hálózat nélkül a jövő magyar agrárpolitikáját nem lehet elképzelni, mert ennek az agrárpolitikának alkalmazkodnia kell a termelési lehetőségekhez és általában a mezőgazdasághoz.

Végül javasolta, hogy a szövetkezeti törvény reformjának előkészítésébe vegye ki részét a Szövetkezetek Szövetsége is.

„Sans-Rival” II-es

gyorsdaráló-darál: olajos magvakat, szója-babot, kukoricát, árpát, fűszert, mákot stb. Ára 87 pengő, felárral együtt.

Szállítás utánvétel történik. Kapható: KIRÁLY SÁNDOR gépgyárban Budapest, VI., Felsőerdősor 6. szám

A MAGYARSÁG, A BECSÜLET, AZ IGAZSÁGOSSÁG, AZ ERŐ ÉS A JÖVŐ ÜNNEPE VOLT...

A magyarság a világ minden részében hódolattal és hálás szeretettel ünnepelte meg június 18-át

Magyarország népe mélyeszeretettel, hódolattal és hálával ünnepelte meg az idén június 18-ikát, Főméltóságú Urunk 75-ik születésnapját. Országsszerte minden épületen nézetiszínű lobogót lengettek a szél, valamennyi templomban ünnepi istentiszteletet tartottak és minden magyar szívből hőim szállt az Egke Urához, hogy tartsa meg erőben, egészségben, a haza üdvére Kormányzó Urunkat. A honvédség mindenütt lélekemelő ünnepségeket rendezett, a hivatalok

szünetet tartottak, a színházakban és mozikban a közönség lelkes ünneplése közben méltatták a nap jelentőségét, a törvényhatóságok és képviselőtestületek díszközgyűléseken hódolnak az Országgyűlésnek, a külföldön pedig, mindenütt, ahol magyarok élnek, lelkes szeretettel emlékeztek meg a nagy napról.

A magyarság hódolatát és szerencsekívánatait Kállay Miklós m. kir. miniszterelnök az alábbi beszédben, rádióntolmácsolta:

— Főméltóságú Kormányzó Úr!
— Az ország és minden hű magyar hódolatát és szeretetét tolmácsolom ma, 75. születésnapján.

— Főméltóságú Urunk megtöltötte az ünneplést, az üdvözlést, a szeretetnek és tiszteltetnek minden külső megnyilatkozását. De nem tilthatta meg a magyar lelke ünnepét. Így van ma az egész országban, ennek tolmácsolása szerény szavam!

— Szavam pedig, ha Főméltóságodhoz szól, ha örömet és megértést keres és akar adni, nem szólhat másról, mint magunkról, az egész nemzetről. — mert tudom, csak ezt akarja hallani, értékét ennek látja. Amikor a mai napon minden magyar gondolata Főméltóságodhoz száll, mert szereti, mert szívébe zárta, mert minden bizalma, reménye — ez, nemesak az összeomlott magyar világ újáttéremtőjének, a közel 25 éves büles államfőnek, magyar milliói visszahozójának szól. — de annak is, hogy ez az egész nagy nemzet sokféle tagozódó, sokféleképpen gondolkodó, minden, de minden magyar egységét Kormányzó Urában találta és találja meg.

— Mert fajtájában a legmagyarabb, mert lelkében a legtisztább és szívébe zár mindent, ami jó és élkelő, szegény vagy rászoruló, ha tiszta és magyar!

— Aki Őt megérti, az a magyart is megérti. A magyar egyéni és büszke — a barátunk mindent felajánl, életét, kincsét, szívét — még az ellenféllel is nemes és lovagias de soha, soha senkinek szolgálja nem lesz! Itt, ezen a földön megtört Keletnek minden inváziója, mióta mi állunk itt őrt. Vitézül harcoltak velünk együtt más népek is, de csak mi nem adtuk meg harcoltat soha. Irthattak, de szolgák nem lettünk. Ezt tudja meg mindenki, aki a mi földünkre veti szemét, mert ami nem sikerült Trianonban, az nem fog soha megtörténni.

— Ezerkilencszázötvennyolc nekünk Horthy Miklóst adott és a nemzet úgy rázta le magáról az összeomlást, az árulást, az elbukást, az ellenségnek harapogatóját. — hogy alig is emlékezzünk rájuk. Hol van már mindez, de él a nemzet, maga ura a magyar és él, élén áll, rendíthetetlen, változatlan testi és lelki fiatalságában a Vezér, a 75 éves Horthy Miklós, a Kormányzó! Nézzétek, amikor köztetek jár, magyarok, tekintetek a szemébe, hallgassátok meg a szavát — milyen fiatal, milyen határozott, milyen büles!

— Ninesenek fiatal nemzetek és öreg nemzetek — csak örök nemzetek vannak, vagy eltűnő tisztavirág életiek.

— Az örökéletű magyarság fiatal erejének, lelkének megtestesülése, megszemélyesítője Horthy Miklós, — amikor Őt ünnepeljük, magunkat becsüljük, amikor Őt köszöntjük, magunk mellett tesszünk hitvallást.

— Hitvallást tenni magunk mellett ma a legnagyobb kötelesség. Hogy itt, ahol állunk, mi vagyunk az ezeréves vezetők, — a mi népünk, a fajtánk a legdolgosabb, a legbecsületesebb, hogy mi képtünk legtöbbet a Nyugat szelleméből, de adtuk is legtöbbet — ezt tudni, hinni és hirdetni a magyar hitvallás.

— Főméltóságú Uram! A legkülönbönek közülünk a büszke magyarok hódolatát hozom. Segítse meg az Isten, mert ha megsegíti, bennünket is megsegített. Életét, egészségét tartsa meg, mert ezt nekünk tartja — ennek a nemzetnek, amelynek viszártát rezein most megkondulunk a harangok, hogy szavaimat befejezzem és szónál jobban szálljon a hangjuk mindenüvé, ahol magyar és hisz vigyék a híret, hogy ma ünnep van nálunk, a magyarság, a hódolat, az igazságosság, az erő, a jövő ünnepe, mert 75 éves Horthy Miklós és éppen olyan hittel és megingathatatlan elszántsággal halad ma a nemzet élén, — mint ahogy 25 évvel ezelőtt tett fogadalmat, hogy ez a nemzet újra nagy lesz, mindig magyar lesz.

— Megtartotta — most is így lesz! Isten áldja meg!

A miniszterelnök rádióköszönője után a *Himnusz* és a *Rákóczi-induló* hangjai csendültek fel, majd megkondultak Magyar-

ország különböző városainak harangjai. A harangok köszöntő szavát vitéz *Somogyvári Gyula* tolmácsolta.

Hitler levélben üdvözölte a Kormányzó Urat

A Führer Horthy Miklósnak, a magyar királyság kormányzójának hetvenötödik születésnapja alkalmából sajátkezűleg írt szí-

vélyes hangú levélben tolmácsolta a maga és a német nép legőszintébb jókívánságait.

A Kormányzó Úr jelenlétében felavatták az új olasz Kultúrintézetet

Budapesten, a Sándor-utcai régi képviselőház újjáalakított épületében megnyitott az új olasz Kultúrintézet, amelynek felavatása az olasz-magyar barátság fényes ünnepe volt.

Az előkelőségek soraiban ott volt Kállay Miklós miniszterelnök, a kormány több tagja, sok közéleti előkelő, valamint a szövetséges, baráti és semleges államok képviselői.

Az ünnepélyre érkező Kormányzó urat az intézet bejáratánál ünnepélyesen fogadták, majd a teremben perecekig ünnepeltek. Elhangzott a két nemzet Himnusz, majd *Anfuso* olasz követ, a budapesti olaszok halálját tolmácsolta a polgármester és a magyar kormány irányába. Beszédet a Kormányzó úr ünneplésével fejezte be.

Ezután *Szinyei-Merse* Jenő kultuszminiszter emelkedett szólásra, majd *Biggini Carlo Alberto*,

TEL.: 128-042

olasz nemzetnevelésügyi miniszter mondott nagy beszédet. Biggini miniszter hosszan tartó, meleg tapsal fogadott beszédet után újból felhangzott a két nemzet Himnusz és ezzel a magyar-olasz barátság jegyében, végig lelkes hangulatban lefolyt ünnepség véget is ért.

Július elsejétől 40 pengő a gabona ára

Felemelik a kenyér- és lisztfejadagot

A Budapesti Közlöny június 23-i száma közölte a közellátásügyi miniszter rendeletét az 1943. évi termései gabona csépléséről, őrléséről, valamint a gabona- és lisztforgalom szabályozásáról. Külön rendelet szabályozza az egyes gabonaféleségeknek az új gazdasági évről érvényes árait.

A rendelet — amelyet legközelebb részletesen ismertetünk — meghatározta azt a mennyiséget, amelyet a termelő kenyérgabonából beszolgáltatni köteles. Július 1-től kezdve a hatósági jegy ellenében kiszolgáltatható kenyérfejadag az ország egész területén naponként és személyenként 20 dekagramm, a lisztből vagy száraz tésztafeléből kiszolgáltatható fejadag pedig havonként és személyenként 2 kg.

Szeptember 1-től kezdve a lisztadag ismét emelkedik, mégpedig havonként és személyenként 2,80 kilogrammra. Az egyes gabonaféleségek árait a közellátásügyi miniszter a következőkben állapította meg: Szokványminőségű búza termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 40 P. Szokványminőségű rozs termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 37 P. A kétszeres tekintetében a rozsrá megállapított rendelkezések az irányadók.

Szokványminőségű takarmányárpa termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 36 pengő.

Kopaszárpa termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 50 pengő.

A legalább 65 kg hektoliter súlyú tavaszi árpa (sörárpa) termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 40 P.

Szokványminőségű zab termelői ára az egész ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 40 P.

A rostált, izzókmentes köles termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 40 pengő.

Szokványminőségű és tisztaságú, rostált, hantolatlan hajdina (pohánka) termelői ára az ország bármely feladálomlásán 100 kg-ként 40 pengő.

Ezeket az árakat a legnagyobb és egyben a legalacsonyabb árnak kell tekinteni s ettől eltérő árat a termelő részére kifizetni nem szabad. Az árak vasúti kocsiba, illetőleg uszályba, vagy a malom, illetőleg hantolózium raktárába az eladó költségén legalább 15 tonnas tételekben berakott árura vonatkoznak. A 15 tonnánál kisebb tételek történt vásárlásnál a tényleg felmerült gyűjtési és egyéb költségeket 100 kg-ként összesen 0,50 pengőt a termelő részére kifizetendő árból le kell vonni. Ugyancsak le kell vonni a gabonaforgalmi központ illetékes kirendeltégek által jóváhagyott „Tájékoztatóban” felüntetett költségeket.

A rendelet július 1-én lép hatályba.

Befőzési cukor

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a befőzési cukorról.

A rendelet kimondja, hogy gyümölcsnek házi feldolgozásához az 1943. évben cukrot igényelhet az 1931 január első napja után született személy, másrészt az az ingatlan tulajdonos, aki a múlt évben befőzési cukrot kapott, amennyiben földieperrel, ribizlivel, málnával, cseresznyével, meggyel, körtével, bírsalmával, kajszli- vagy őszibarackkal beültetett, szakszerűen kezelt termő gyümölcsösének a felületé külön vagy összesen legalább 300 négyzetözet tesz ki és ezt a körülményt az igénylő igazolja.

Aki tavaly nem kapott befőzési cukrot, de községi bizonyítvánnyal igazolja, hogy időközben a feltételeknek megfelelő gyümölcsösöt szerzett, szintén kaphat befőzési cukrot. Az a gyümölcsös termelő, aki mint cukorperatermelő a cukorkgyártól 20 kilogrammnál több

befőzési cukrot igényelhet, befőzési cukorra nem tarthat igényt.

Az 1931 január első napján született személyek, tehát a gyermekek 12 éves koron alul fejenként félkilogramm befőzési cukrot igényelhetnek június 30-ig a községi eljáráságoknál, illetve polgármesteri hivataloknál.

Az a gyümölcsstermelő, akinek 300 négyzetözet elérő vagy azt meghaladó, szakszerűen kezelt gyümölcsöse van, de a gyümölcsbefőttes és gyümölcszifélék eladásával üzletszerűen nem foglalkozik, 5 kilogramm befőzési cukrot igényelhet.

Azok a gyümölcsstermelők, akik a gyümölcsbefőttes és gyümölcszifélék eladásával üzletszerűen foglalkoznak nagyobb mennyiségű befőzési cukrot igényelhetnek a községi eljáráságok, illetve polgármesteri hivatalok útján a közellátási hivataltól, amely a közellátási miniszterrel egyetértően állapítja meg az engedélyezhető cukor mennyiségét.

GAZDATUDOMÁNY

Sürgős

a kukorica kapálása

A pár héttel ezélt megindult és azóta csaknem állandóan tartó esőzés a mezőgazdasági munkákat legfőképpen azonban, a kapálást nagymértékben akadályozta. Éppen ennek a munkának az elmaradása következtében a gyomok akadálytalanul fejlődtek s ezzel a növények egyébként is gyenge fejlődését erősen késleltetik.

Ezért

a földművelésügyi minisztérium a legnyomatékosabban felhívja a gazdák figyelmét arra hogy amint arra az esők után a legkisebb lehetőség van, azonnal végezzék el a kapálási munkákat,

mert a megerősödött és elterjedt gyomok a gyengén fejlett növényzetben olyan kárt okoznak, amelyet később sem elkésett kapálás, sem az időjárás már helyre nem hozhat.

Többtermelés

a zöldségeskertben

Aligha van mezőgazdasági ágazat, melyben munkaszerezettel és ügyességgel a termést annyira tudnók fokozni, mint a zöldségeskertben. Ez pedig különösen fontos napjainkban, mikor a könnyen emészthető, vitamindús és izletes zöldségféléknek oly megbecsülhetetlen az értéke.

A többtermelés első feltétele, hogy a veteményeskert talaját évente megtrágyazzuk. Míg a szántóföldi veteményforgó megelégszik 3-4 évenkénti trágyázással is, addig a zöldségeskert talaját évről-évre gazdagítani kell érett istállótrágyával, mert különben nem lesz meg a kellő hajtóereje, így növényeink nem fognak gyorsan fejlődni s egy év alatt nem arathatunk többször egyazon területről.

Palántáink közt ne tőrjünk meg egy szálgomot se, mert minden gyomnövény lánpanyagot és vizet szív el a talajból s így tulajdonképpen miveitől növényeink elcsúsznak — póca módjára.

A többtermelés harmadik feltétele az öntözés. Iparkodjunk a kútól fából, vagy avult bádoglemezekből készült csatornáknak vezetni a vizet az egyes ágyásokhoz. A kannával öntözés időt rabló és sok felesleges fáradságot okozó módszer. Az elárasztó részt esetleg hűtsük be apró trágyával, főzeggel, stb. vagy kapáljuk meg felületesen, eghelyesebb minden ágyás négyzetméterére 20 liter vizet bocsátani s a talajt ezután az említett módszerrel befedni. Ez megfelel 20 cm esőnek. Ha hetenkint irt minden ágyást elárasztunk, akkor jól el lesznek látva palántáink. Nem helyes nap-nap után — de persze felületesen — az egész kert felületét csak kissé megnedvesíteni, megpermetezni, mert az a csekély víz így a nagy felületről megint elpárolog s így a növényzetnek gyökereihez semmi se jut. Jelszavunk tehát az legyen, hogy inkább ritkán, de alaposan öntözzünk és ne naponkint, de felületesen.

Mihelyt bizonyos terményt felszedtünk azonnal ültessük be már egy másikkal. Töves hiedelem az, hogy: a földnek is pihenni kell. Hajdanában még volt a mezőn is pihenő föld, az ú. n. ugar, de ma már ezt a luxust nem engedhetjük meg magunknak ott sem, még kevésbé a veteményeskertben. Ha kellően trágyázzuk a kertet, akkor talaja állandóan igénybevehető. Még télen is „arathatunk”, ha bimbósoktól, madársalátát, labodát stb. palántáink bizonyos területekre. A telelő saláta vagy laboda előterménye lehet bármely palántázandó zöldségfélének. Sőt nemcsak a gyors egymásután révén tudjuk a termőtalajt jól kibiztosítani, hanem azzal is, ha bizonyos ú. n. fő-

növényen kívül köztes-növényeket is termelünk. Így pl. egy nagyobb termőtű és hosszabb tenyészidejű növény, pl. paradicsom, paprika, téli káposzta, stb., mint főnövény sorai közt még termelhetünk rövid

tenyészidejű (saláta, nyári retek, korai karalábé, stb.), vagy akár hosszabb tenyészidejű, vagy gyenge lombzólatú (kapor sárgarépa, petrezselyem, stb.) növényeket.

A Futura Gazdaválasztmányok aratás előtti nagygyűlése

Az időszzerű terményértékesítési kérdések a Gazdaválasztmányok napirendjén

Június 10-én tartották Budapestén a Futura székházában a Futura Kerületi Gazdaválasztmányjai szokásos, aratás előtti együttes ülésüket, amelyen az Országos és az egyes kerületi Mezőgazdasági Kamarák vezetőségi tagjai, s a nagy-, közép- és kisbirtokosok sorából a gazdaközönség által kerületenként kiküldött választmányi tagok szinte kivétel nélkül megjelentek, s képviseltették magukat a Földművelésügyi és Közellátási Minisztérium is.

A tanácskozást gróf Khuen-Héderváry Károly, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke vezette, akinek indítványára az együttes ülés táviratilag üdvözölte báró Bánffy Dániel földművelésügyi és dr. Szász Lajos közellátásiügyi minisztert. Bevezető szavaiiban az elnök méltatta dr. Pattinzer Sándor, ny. államtitkárnak a Hombár vezetése során szerzett rendkívüli érdemeit és dr. vitéz Derényi Bélának a Futura elnök-vezérigazgatójának azt a mindenkorl messzeszemenő készségét, amelyen az elmúlt gazdasági év folyamán is teljes munkakészségével a gazdákérdekek szolgálatába állította és nehéz munkája során is vállalta a legkisebb termelőik indokolt kívánásainak azonnali kivizsgálását és elintézését is.

A napirendre áttérve dr. Halács Agoston, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, beszámolt a Gazdaválasztmányoknak a most lezáruló 1942/43. gazdasági évben kifejtett tevékenységéről.

Hangsúlyozta, hogy a gazdaközönségnek nagy megnyugvás, hogy a gazdaválasztmányok révén közvetlen kapcsolatban áll az értékesítő szervezetrel, s hogy a vidéki bevásárló-hálózat működését saját képviselők útján ellenőrizheti.

Az együttes ülés élénk helyesléssel kimondta, hogy

a Gazdaválasztmányok munkáját továbbra is feltétlenül fenntartandónak javasolja s kéri ehhez a Futura vezetősége részéről már eddig is tanúsított megértő támogatását annál is inkább, mert a közellátási rendbe az új gazdasági évvel beálló nagyarányú változások nélkülözhetetlenül teszik mind az illetékes hatóságok és az értékesítő szervezet, mind a gazdaközönség részére a kölcsönös beható tájékoztatást.

Ezt követően az előadók és az egyes napirendi pontokhoz számosan hozzászóló választmányi tagok a gabonafélék, olajosmagvak, burgonya stb. természetének és értékesítésének időszzerű kérdéseit vitatták meg különös tekintettel az idevonatkozólag eddig megjelent kormányrendeletekre.

Több felszólaló kiemelte a szövetségi terményértékesítési fontosságát, mert a szövetségi intézmények — így a termény- és gyapjúértékesítés terén az erre el-

sősorban hivatott Futura — tevékenységüket mindig a terményértékben fejtették ki, ami a keresébe sem változtat az eredmény, hogy időközben — jórészt saját érdekekkel ellentétben — felsőbb utasításra átmenetileg n. „egykéz”-szerű megbízatás is el kellett látniuk.

Végül az elnök, a jelenleg egyhangú helyeslése mellett a szavaiiban örömmel állt elő, hogy az agrártársadalmi és értékesítő szervezetek együttműködés továbbra is alapot biztosít az elővenekéhez, s a gazdaközönség nevére is a Futura bevált szövetségében látja a terményértékesítés zavartalan lebonyolításnak legfőbb biztosítékát.

Hitelsszövetkezeti eredmények Kárpátalján

A visszatéréssel megindult gazdasági és társadalmi építőmunkában Kárpátalján jelentős szerepet töltenek be a hitelszövetkezetek. Már az előző világháború előtt a hegyvidéki akciói Egán Ede szövetségi szervezkedésre építette fel, így tudott a legjobban segíteni Kárpátalja népén.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet a visszatérés után a kárpátaljai hitelszövetkezeti hálózatot teljesen átszervezte, megerősítette, felállította a kárpátaljai képviselősgéget s ez a szervezet tevékeny részt vesz Kárpátalja gazdasági kiépítésében.

A hitelszövetkezetek elsősorban a kárpátaljai állattenyésztés fejlesztését szolgálják tenyész- és apaállatok beszerzésének előmozdításával.

A szövetségi munka szép eredményeiről számoltak be a peremesényi, szolyvai és a bilkei körzeti értekezletek, amelyekben a környékbeli hitelszövetkezetek kiküldöttei, a községek világi és egyházi vezetői és a gazdák nagy számban jelentek meg. Ezeket az értekezleteket a kárpátaljai hitelszövetkezetek választmánya rendezte Kalbár Marián elnöke alatt s az OKH képviselétében Schandl Károly alelnök-vezérigazgató, Skublies János igazgató és Haggó Kovács László dr. titkár jelentek meg. Schandl Károly előadásában rámutatott arra, hogy

a szövetségi mozgalom a gazdasági és társadalmi összefogást hirdeti és a népek testvéri együttműködését valószínűsíti meg. Az embereket összehozza, egymásiránti megértésre bírja és közös erővel folytatott alkotó munkát

kára ösztönzi. Ezért a háború nagy szerepe a háború utáni békés újjáépítésben.

István birodalmában a hitelszövetkezetek a közös erővel történő létrehozásán dolgoznak, munkájuk komoly eredményeket hozott. Jelenleg készülnek a háború utáni gazdasági válság leküzdésére; ezt szolgálják a helyi adottságok figyelemvételével elsősorban a tenyésztés fejlesztésével.

Sorgo Miklós, az OKH Kárpátaljai Képviselősgének részletes adatokkal ismertette az elmúlt év alatt elért főeredményeket.

A bilkei körzeti értekezleten nyújtotta át Schandl Károly a Kormányzó Ur által adományozott Koronás Bródy Ermet Bekert-Vida Jenő könyvelőnek, Schubert Sándor pénztárosnak és Magyar Bronz Erdenyinek a helyi kifizetések négyzedes szövetségi jutalmaztak.

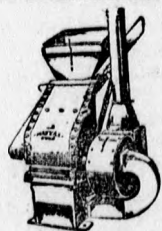
Felszólaltak még Mezőségi Endre főszolgabíró, Némethy Zsó, Ortutay István, Jenő, Roszocha Pál, Demény János, Bencze György, István és Paszulyka János.

GAZDAÉL

Ezer gazda végzett a mezőgazdasági tanfolyamok földművelésügyi minisztériumi déki növényegészségügyi tanfolyamok vezetőivel a tavasszal megkezdett általános növényegészségügyi skantanfolyamot résztvevők. A tanfolyamok tananyagát a helyi szervezetekhez. A tanfolyamokon résztvevők a tanfolyamok során mértékben annak a növényegészségügyi tanfolyamok vezetői ágnak (gyógyászok, szántóföldi, stb.) által szervezett növényi kártevővel és elleni védekezési módszereket foglalkoztak, amely növényegészségügyi tanfolyamok és környékén uralkodó tevékenységi volt. A tanfolyamok résztvevői nemcsak elméleti gyakorlati oktatásban is részesültek. Az ország különböző részeiben megtartott 24 tanfolyam 1032 gazda vett részt a tanfolyamokban. A jövőben ezeket a tanfolyamokat még nagyobb számban fogják megrendezni.

Zelenski „MÁTYÁS“-zuzó

LEGMODERNEBB EGYETEMES ÖRLŐ-SZÁRTÉPŐ-ÉS SILÓTLÓTÓ GÉPEK
Üzem közben cserélhető szitákkal és metszőkésekkel Alacsony fordulatszám
EGYEB GYÁRTMÁNYAINK:
Teherautóptokocsik, kombináltkerekű „Zelenski” Lovas kocsik öntözőkocsik, golyós-csap-vasas Jullán” acélkerekek, tengelyek, hegesztett szerkezetek, tüzeléskendőrongancák, légoltalmi felszerelések

Gróf Zelenski Róbert Gépgyár Kft.
Pestszenterezhely, Miskolc-ú. 18. Telefon: 147-212, 347-569

A Kormányzó Úr első ásóvágásával megkezdődött a Sajó-csatorna építése

A Magyarország vízi úthálózatának kiépítése érdekében folyó és már eddig is jelentős eredményekkel járó munka újabb szakaszához érkezett el a Sajó-csatorna építési munkálatainak megkezdésével. Június 16-án, országgraszoló fényes ünnepség keretében vitéz Horthy Miklós, Országépítő Kormányzó Urunk vezette el Tiszapalkonya község határában az első ásóvágást.

Az ünnepségen Kállay Miklós miniszterelnökkel az élen a kormány több tagja és a közélet számos vezető egyénisége jelent meg.

A Kormányzó Urat az ünnepség színhelyén Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter üdvözölte, tolmácsolva az ország-rész háláját a Főméltóságú Úr megjelenéséért, majd vázolta a készülő csatorna jelentőségét. Az üdvözlés után a Kormányzó Úr ástól vett kezébe és az első ásónyomnyi földet belefördítette Várady András Kubikos talicskájába. Ezután Kálóz András tiszapalkonyi kiscgazda mondott

rövid üdvözlőbeszédet.

— Aldást hoz erre a határra és egész vidékünkre Főméltóságod ásója, — mondotta többek között.

— A földművelés mindnyájunk számára eredményesebb lesz, ha a Sajó-csatorna elkészül, ezért unokáink is emlegetni fogják a mai napot, Magyarország kormányzójának első kapavágását, amely földünket termőbbé tette. Ezt az ásóvágást tekintse példának az ország minden gazdája és mezőgazdasági munkása.

— Vegye kezébe a munkaeszközét többször, mint eddig, markolja meg jobban és több lesz a-búzánk, több a kukoricánk és minden más terményünk. Hálás szívvel köszöntjük Főméltóságú Kormányzó Urunkat, hogy előtt ide hozzánk, ezt a nagy munkát megindította és ilyen szép példát adott. Isten áldását kérjük fekkelt személyére, kedves családjára országépítő nehez munkájában. Az Isten éltesse sokáig!

A Kormányzó Úr első ásóvágása után megindult a Sajó-csatorna építési munkája, amelynek befejeztével közelebb kerül majd egymáshoz a gabonatermő Alföld és a sajómenti iparvidék.

— Új ötpengős alumínium-érmék a kormányzó születésének 75-ik évfordulója alkalmából. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója születésének 75-ik évfordulója alkalmából a kormányzó ötpengős alumínium-érmék elvételét és forgalombahozatalát rendelte el. Az új ötpengős alumínium-érmék egyik lapjukon a kormányzó úr képmását viselik. Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója és „Születésének 75. évfordulójára” körirattal, másik lapjukon Magyarország címere van az értékeléssel a verés évszámával és „Magyar Királyság” körirattal, valamint a budapesti m. kir. állami pénzverő „BP.” jelzésével. Az öt-pengős alumínium-érméket a Magyar Nemzeti Bank június 18-tól kezdve hozza forgalomba. Az öt-pengős ezüstérmék továbbra is változatlanul forgalomban maradnak.

Szent László király emlékezte. A legnépszerűbb magyar királyi hajdani tiszteletnék visszaállítása érdekében a most megalakult Szent László Emlékbizottság Szent László napján, június 27-én, vasárnap, a magyar hadsereg emlékünnepe, szerte az országban meg kíván emlékezni Szent László király nagy katonai és nemzetpolitikai jelentőségéről. A bizottság elnöke vitéz Magasházy László, alelnöke Uzdóczy Zdravecz István, ügyvezető igazgatója Kovács Tivadar.

— Visszakerült egy régi Mefterhájó, Belgrádból Apatinba érkezett a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Beszvénytársaság egyik régi, „I. Ferenc József” nevű tengerhajója, amelyet az első világháború után lefoglaltak és „Kara-gyorgye”-nak nevezték el. A hajó több uszályal együtt a magyar és a szerb kormány között létrejött egyezmény alapján juttatták vissza magyar tulajdonba. A hajó Apatinból folytatta útját Budapestre. Tatarozása után ismét magyar lofogó alatt fog személyforgalmat lebonyolítani.

Június 30-án lesz Czapik Gyula egri érsek ünnepélyes beiktatása. Az illetékes egri egyházi és világi hatóságok értekezletükön megállapították Czapik Gyula egri érsek székvárosába történő bevonulásának és beiktatási ünnepségének programját. Az érsek június 29-én délután 6 órakor érkezik Egerbe, a székesegyházban tartandó rövid egyházi szertartás után körmenetileg vonul az érseki palotába. Az ünnepélyes beiktatási szertartás június 30-án, szerdán délelőtt 10 órakor lesz az egri főszékesegyházban.

— A pápa 65 tonna lisztet juttatott a görög lakosságnak. Az Italia közli, hogy a Szentatya 65 tonna lisztet juttatott el az athéni apostoli delegátushoz. A lisztmennyiség a görög lakosság javára fogják fordítani.

Egymagában vagy tejjel keverve kifünő!

Biggini olasz miniszter Budapestben. Az egész magyar közvélemény őszinte nagyrabecsüléssel és a bajtárs iránti meleg szeretettel üdvözli Biggini olasz nemzetveltségügyi minisztert, aki június 21-én megérkezett a magyar fővárosba. Biggini miniszter a budapesti Olasz Kulturintézet új székházát avatja fel.

Földrengés volt Törökországban. Június 20-án este újabb nagyarányú természeti katasztrófa történt. Isztambul két heves földrengés rázta meg, a földmozgás központja Észak-Antarctika egyik mezőgazdaságilag legértékesebb területe. Adapazar vidékén volt. Isztambul és Ankara között azóta megszakadt a telefonösszeköttetés és az ankarai expressz, amely tegnap elindult Isztambultól, a nyílt pályán megakadt.

Minden olvasójától egy új előfizetést vár a VASÁRNAP!

HÍREK

— **Államfők üdvözlése a Kormányzóhoz.** A Kormányzó Úr Öfőméltósága születésnapja alkalmával külföldről elsőnek érkezett a pápa **öszentesége** meleghangú üdvözlő távirata. Hitler Adolf, a Német Birodalom vezére és kancellárja sajátkezűleg írt levélben fejezte ki szerencsekívánatait, amely levelet a Vezér megbízásából Jagow budapesti német követ nyújtotta át a Kormányzó Úr Öfőméltóságának. Victor Emánuel olasz császár és király szívvelyes távirattal emlékezett meg az évfordulóról és ugyancsak üdvözlő táviratot küldött Pu-Yi mandzsuksi császárnak, Gusztáv svéd királynak, Boris bolgár királynak, Franco spanyol államfőnek és Risto Rytty finn államelnöknek. Távirattal fejezték ki jókívánásaikat Mussolini olasz és Linkomies finn miniszterelnök, Göring, a Német Birodalom marsallja, Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter, Mannerheim finn marsall, továbbá számos követ és kimagasló külföldi személyiség.

A Kormányzóhelyettes arcképének leleplezése. A Magyar Élet Pártja június 23-iki értekezletén leplezik le ünnepélyesen a hősi halált halt Kormányzóhelyettes Úr arcképét, amelyet Boldizsár István festőművész alkotott.

Országzászlóavatás Maramaroszigeten. Június 20-án országzászlót avattak Maramaroszigeten. Az ünnepségen megjelent dr. Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár is, aki az avatásbeszédet mondotta. Beszédében szözl a huszonötéztendő idegen uralom után visszatért Maramaros vármegye múltjáról, mely követésre méltó útmutatást ad a mai nemzedéknek: hogyan lehet megvalósítani az ország nemzetiségű vidékein a harmonikus együttműködést magyarok és nem-magyarok között.

— **A hercegprímás június 27-én szenteli fel a városmajori templom föltárat.** A budapesti egyházközségek központi tanácsa Hamvas Endre protonotárius kanonok, budapesti általános érseki helytartó elnöklésével most tartott értekezlet, amelyen napirend előtt az érseki helytartó megemlékezett arról, hogy Magyarország Kormányzója most tölti be életének 75-ik évét, majd bejelentette, hogy június 27-én, vasárnap, Szent László napján a bombázás által megrongált városmajori templom új föltárat Serédi Jusztinián hercegprímás szenteli fel.

FUTOR-CSONT PEKK-ÉLETERŐ
CHINOLIN UJPEST

FUTOR-CSONT PEKK-ÉLETERŐ
CHINOLIN UJPEST

FUTOR-CSONT PEKK-ÉLETERŐ
CHINOLIN UJPEST

FUTOR-CSONT PEKK-ÉLETERŐ
CHINOLIN UJPEST

Minden gazda tudja, hogy állatait a pusztulástól a Chinolín gyártmányú DISTOL menti meg. Ezért bízik minden gazda a Chinolín gyártmányú FUTOR-csontképző és PEKK D-vitamin készítményben

ASSZONYOKNAK-LEÁNYOKNAK

Kevésből sokat és jót

Vidéki közellátási razzia

A Közellátási Hivatal az utóbbi napokban az ország több helyén razzákat rendezett, amelyeknek során sok elrejtett élelmiszerkészletet és felfedezett forgalmahozhoni szándékot tartó, lábasjóságát koboztak el. A razzákat a hatóságok reniszerosítják és mindazokat, akikről beigazolódik, hogy az üzletben részesek, súlyosan megbüntetik. Felhívjuk ezért olvasóink figyelmét arra, hogy termények, jószágok eladásánál megfelelő körültekintéssel járjanak el és olyanoknak, akik üzérkedésre akarnak bármint vásárolni, terményekből semmit se ne adjanak, mert súlyos kellemetlenségnek teszik ki magukat.

A tavaszi idényypiac friss zöldségféléi már bőségesen állnak rendelkezésre és ezt a lehetőséget igyekeznek kihasználni minden háziasszony, különösen azok, akik saját kertjük terményeit dolgozhatják fel. Paraj, sóska, saláta, kalarabé, zöldborsó és újbungonyával most már igazán változatossá tehetjük étrendünket, azonkívül rövidesen a tök és zöldbab is beérk egymásután.

Az ételrevaló, ügyes háziasszony ma már tudja, hogy nem kell ahhoz az ételnek zsírban és tejfölben úsznia, hogy valóban jóízű és tápláló legyen. Eppen azért nem elavult, régi szakácskönyvekből szerzi be tudományát, hanem friss ötleteket gyűjt és tanácsokat fogad el olyanoktól, akik siránkozás helyett számolni a lehetőségekkel és abból akarnak kihozni valamit, ami van, nem pedig abból, ami nincs. Egy-két jótanáccsal mi is segítségére sietünk:

Zöldborsóból kevés zsírral, kiadósan főzeléket így készíthetünk: a kifejtett szemeket igen kevés petrezselymes zsíron, kevés vízzel puhára pároljuk. Ezalatt a hüvelyeket hő, forró sósvízben ugyanezen puhára főzzük és szitán átőrjük. A kapott pépet kevés finomlisztel simára keverjük, majd főzlevélrel felvesszük tejfelfűrésűre és hozzáadva a párolt zsemleszóchoz, az egészet röviden átfőreljük, izlés szerint pici ekorrall édesítve.

Ha kevés zöldborsónk van, akkor burgonyát héjában puhára főzzük, átőrjük a margarinnal és tejjel vagy hígított tejfővel sűrű sima pépet készíthetünk belőle, s azt lapos lútfőltábla töltye, elsimítjuk; kis mélyedéseket vágunk bele, melyek

ket párolt zöldborsóval töltünk meg. A fát tetejét meghintjük finomra vágott párizissal s pár percre a sütőbe téve, azonnal tálaljuk.

Töltött kalarabé töltelékét marhahúsból vagy párizisból is elkészíthetjük, ha disznóhús nincs. A húst kockára vágva, pörköltnek készítjük el, s ha puha, ledaráljuk, paradicsompéppel ízesített zsíros levét pedig félretesszük. Ezalatt megfőzzük a kalarabékat, belsejüket kivajuk s az egészet sós vízben majdnem egészen puhára villával összenomkodjuk. Ezalatt megfőzzük a kalarabékat, izlés szerint fűszerezjük. Ha van, kevés tejfőlt vagy tojássárgáját is adunk hozzá. Ezzel a péppel megtöltjük a kivált kalarabét s lábasban vagy tűzfőltáblaiban egymasmellé rakva, mártást öntünk rá, amelyet a félreített porkölttől, 1 deci tejfőlt, kiskanállal finomliszt és a kalarabé főzlevélnek egy részéből habarunk simára és sütőbe téve, még röviden átfőreljük.

Hasonló eljárással helyettesíthetjük a töltött kalarabéban gombával is a húst. Ez esetben a felaprított gombát hagymás, petrezselymes zsíron pároljuk át, úgy hogy kevés leve maradjon, melyet aztán a fenti habart mártáshoz használunk fel a porkölttől helyett.

Tojástöltelékhez a kivált kalarabékat az apróval együtt sósvízben puhára főzzük. Az aprókat vízzel összetörve, adunk hozzá 1-2 kanálnyit főtt, áttört burgonyát, 2 órában finomra vagdalt keménytojást, sőt, borspótlót, vagdalt zöldrepetrezselymet és annyi tejfőt, hogy összedolgozva sűrű pépet kapjunk. A megtöltött kalarabékat fedőlapjukkal fázékba tesszük s margarindarabkákkal megszórvva, tejfővel meglocsolva, átsütjük.

Kánya Terézia.

helyvezheti, illetőleg a teljesítő elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet, a közölt adatokban tehát kivételosen változások történhetnek.

VIRRADATRA...

Fehér Ferenc versel

Fehér Ferenc a ma élő költő-nemzedéknek egyik magasrátörő bajtása. Ez a kötet a könyvnapra jelent meg s ozsztatlan sikert aratott, amit minden tekintetben meg is érdemelt. Szép, kiforrt, tisztult világnézeti versek. Liküttetők és erőteljesek. A feltaroztathatatlan magyar élet rezdülései. Szíves szeretettel ajánljuk lapunk olvasóinak.

RÁDIO

Hétfőn, június 28-án.

12.10 órákor: Rendőrzenekar. 14 órákor: Szalonos. 15 órákor: Katonazen. 16 órákor: Előadás. 17 órákor: Tánccsámok. 17.15 órákor: Előadás. 17.30 órákor: Hanglemezek. 17.45 órákor: Félóra. 18.00 órákor: Operatársulat. 21.15 órákor: Magyar nóták. 22.10 órákor: Dalok. 23 órákor: Könyvi muzsika.

Kedden, június 29-én. Péter és Pál napja.

8 órákor: Fohász. Szózat. Reggeli zen. 8.45 órákor: Hírek. 9 órákor: Görögkatolikus egyházi órák. 9.30 órákor: Szentbeszéd. 10 órákor: Róm. kat. egyház. Ének és szentbeszéd. 11.15 órákor: Postászenekar. 12.30 órákor: Rádiózenekar. 13.30 órákor: Előadás. 14 órákor: Operatársulat. 15 órákor: „Süt a nap.” Vigiláté három felvonásban. 17 órákor: Magyar nóták. 17.30 órákor: Félóra. 18.00 órákor: Operatársulat. 19 órákor: Közvetített az aratásról. 18.30 órákor: Operaház Zenekara. 19.45 órákor: Vers. 20 órákor: Könyvi zen. 22.10 órákor: Cigányzene. 23 órákor: Táncczene.

Szerdán, június 30-án.

12.10 órákor: Melles Béz-zenekar. 14 órákor: Táncczene. 15 órákor: Magyar nóták. 16 órákor: Előadás. 17 órákor: Rádiózenekar. 17.45 órákor: Előadás. 18 órákor: Hónvédőfény. 19 órákor: Félóra. 19.40 órákor: Csakozásokról. 21.25 órákor: Léptőlalmi negyedóra. 22.10 órákor: Cigányzene. 23 órákor: Hanglemezek.

Csütörtökön, június 1-én.

12.10 órákor: Rádiózenekar. 14 órákor: Szalonos. 15 órákor: Szalonos. 16 órákor: Előadás. 17 órákor: Négyszög. 17.40 órákor: Előadás. 18 órákor: Elrejtett magyar zeneművek. 19 órákor: Slágerek. 20.10 órákor: Verses előadás. 20.50 órákor: Közvetítés. 21.10 órákor: Cigányzene. 22.10 órákor: Szórakoztató zené.

Penteken, július 2-án.

12.10 órákor: Szalonos. 14 órákor: Cigányzene. 15 órákor: Szórakoztató zené. 16 órákor: Ifjúsági rádió. 17 órákor: Filmdalok. 17.30 órákor: Sportlőversenyek. 18 órákor: Német hallgatónak. 18.20 órákor: Balettzene. 19 órákor: Magyar dalok. 20 órákor: Hanglemezek. 20.15 órákor: Operatársulat. 22.10 órákor: Táncczene. 23 órákor: Melles Béz-zenekar.

Szombaton, július 3-án.

12.10 órákor: Szalonos. 14 órákor: Táncczene. 15 órákor: Operatársulat. 15.30 órákor: Előadás. 15.50 órákor: Katonazen. 17 órákor: Hangjelenés. 17.30 órákor: Hanglemezek. 18 órákor: Pataky Kálmán énekel. 19 órákor: Székelyfővárosi Zenekar. 20.45 órákor: Csévegés. 21 órákor: Muzsikáló Margitsziget. 22.10 órákor: Zenekari művek.

Vasárnap, július 4-én.

7.30 órákor: Fohász. Szózat. Reggeli zen. 8.15 órákor: Hírek. 8.30: Oszinte beszéd. 9 órákor: 12 óráig: Istentisztelet. 12.15 órákor: Levente-felóra. 12.45 órákor: Postászenekar. 14 órákor: Művészlemez. 15 órákor: A Földművelésügyi Minisztérium előadása. 15.45 órákor: Rádiózenekar. 17 órákor: Magyar nóták. 17.30 órákor: Elbeszélés. 18.05 órákor: Hegedűsámok. 18.30 órákor: Versek. 19 órákor: Könyvi zené. 19.05 órákor: Csévegés. 20 órákor: Operatársulat. 20.45 órákor: Hangképek a vasárnap sportjáról. 21 órákor: Filmdalok. 22.10 órákor: Hanglemezek.

BUDAPEST I.: Június 29-én, kedden, 11.40 órákor: HELYSZINI KÖZVETÍTÉS A KESZTÉLYI GAZDASÁGI AKADEMIÁBÓL. — 13 órákor: SZASZ LAJOS KÖZELLÁTÁSI MINISZTER ELŐADÁSA. — Július 4-én, vasárnap, 15 órákor: dr. Hinfner Kálmán: „A BURGONYA „LEROMLÁSÁRÓL”; „TARLOHÁNTÁSÁRÓL”.

BUDAPEST II.: Június 29-én, kedden, 19 órákor: MEZŐGAZDASÁGI FELÓRA. — Július 3-án, szombaton, 18.50 órákor: MEZŐGAZDASÁGI FELÓRA.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMŰVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL SZERKESZTŐ: BARTOSS KÁROLY

Vetésjelentés

A őszi repace vetésterülete az őszi szárazság, a fagykárrok, továbbá a tavaszi bolhákárók következtében a multévihez viszonyítva lényegesen csökkent. Általában alacsony és ritka, sokhelyütt a magkötés sem volt kifogástalan.

A őszi búza. A június elejei esők hatására az egyebeknél általában ritka alföldi búzák javultak. A hegyvidékiek kivételével — ahol helyenként még csak most kalászosz — mindenütt elvirágozott már, az ország déli részén éréshez közeledik.

A rozs általában ritka, a szár alacsony, a virágzókorai szelviharok és fagyok következtében a kalász sokhelyütt nagyon aljakas. A szemfejlődés kielégítő. A melegebb talajokon, különösen Pest vármegye homokos részén a rozs aratása 6-7 nap múlva kezdődik.

A őszi árpa sárgulni kezd. A vetések általában ritkák, a szár alacsony, de a szemfejlődés kielégítő. Aratása egyes megyékben 5-6 nap múlva megkezdődik.

A tavaszi árpa terméselátásai a kedvező időjárás hatására javultak.

A zab a csapadék hatására fejlődésnek indult.

A tengeri jől kelt, de a májusi hűvös és szeles időjárás következtében fejlődésében a legtöbb helyen visszamaradt.

A burgonya fejlődésére az utóbbi kéthetes időszak időjárása kedvező volt.

A cukorrépa és takarmányrépa az esők hatására javult.

A konyhakertekben a májusi fagyok helyenként jelentős károkat okoztak. A babot sokhelyütt újra kellett vetni, néhol a kukoricát is. A zöldségfélékben okozott kisebb-nagyobb károkat az utóbbi napok kedvező időjárása helyrehozta.

Vásárok jegyzéke

Június 27., vasárnap. Kisújszállás ók., Nagykorós ók. — **Június 28., hétfő.** Balatonkiliti ók., Csokonyavisonta ók., Csorna ók., Dévanyá ók., Dunaszerdahely ók., Eresi ók., Felsővadász ók., Halászi ók., Hédervár ók., Jászladány ók., Káloz ók., Kapuvár ók., Karád ók., Kiskomárom ók., Komárom ók., Mándok ók., Marosvásárhely ó. juh., kecske. 6 se. vásár. ók., Nagybaród ók., Nagyberki ók., Nagykaroly ók., Nagykorós ók., Nagyszálló ók., Nemeshetés ók., Nova ók., Ozora ók., Rum ók. (az 1943. évi június hó 27-i vásár kivételével áthelyezés). Sajószentpéter ók., Sárosd ók., Szabadzentkirály ók., Szekszárd ók., Tiszacsanak ók., Vác ók., Zalacszentbélzás ók., kisebb áll. felh.-a nélkül. — **Június 29., kedd.** Eresi ók., Harka ók., Hortbágyi pusztai ók., Máriagyódtútsüvály kaposutai ók. — **Június 30., szerda.** Ajka ók., Beregszász ók., Berkesd ók., Bónchida ók., Felsőgalla ók., Hosszupéresteg ók., Högyszó ók., Jászberény ók., Kutas ók., Nagyszálló ók., Szászleknice ók., Szentpéter ók., Szépvíz ók., Tótvázyson ók., Und ók., Vajszló ók. — **Július 1., csütörtök.** Beregszász ók., Csütörtök ók., Enes ók., Högyszó ók., Keszthely ók., Korond ók., Nagykálló ók., Nyársod ók., Onod ók., Putnok ók., Sajógöröm ók., Sátoraljaújhely ók., Szilágyesoh ók., Szolyva há., Tiszafüred há. — **Július 2., péntek.** Buj se. felh.-sal, Eger há., Erdőszentgyörgy ók., Harasztkerék ók., Kászonaltú ók., Királyegyháza Kistelek o. baromfi., se- és juhvásár, Kötése ók., Pelsőc ók., Piszke búcsúval kapcsolatos ók., Sátoraljaújhely ók., Somogyásd ók., Siúnc ók., Szeged o. se. vásár. — **Július 3., szombat.** Kistelek ók., Szabadszállás ók., Szeged ók., Tasnárd ók., Vásárosmiske ók.

A törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok esetében községek által indokolt esetben kivételesen át-

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-tenyésztés a törvényesen védett RÁKOSHEGYI BAKTÉRIUMÖLŐ nélkül. Kapható és megrendelhető csak **AULITZKY OTTÓ** Budapest, VII., Dohány-utca 84. Izs. 2/a. Árak demonyán ab Budapest.

3	10	15 liter
8.88	16.50	24.75

Tanulmányos prospektus a lap olvasóinak ingyen.

„FIX” a duplapántos gumiöves sörvkötő duplabiztos Készítők: WINKLER SÁNDOR Budapest, VIII., Rákóczi-út 58. Kérjen ismertetőt